

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДИЗАЙН ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Монографія

*За загальною редакцією доктора педагогічних наук,
професора О. Гуренко*

Львів – Торунь
Liha-Pres
2024

Авторський колектив:

Ольга Гуренко – доктор педагогічних наук, професор (передмова, 1.1, 2.3, 3.1, післямова);

Наталя Цибуляк – кандидат психологічних наук, доцент (2.1, 2.2, 3.1, 3.3, 3.4);

Ганна Лопатіна – кандидат педагогічних наук, доцент (1.1, 1.3, 3.2, 4.1);

Анастасія Попова – кандидат педагогічних наук, доцент (1.4, 4.2);

Ганна Мищик – кандидат педагогічних наук, доцент (1.1, 1.2, 3.1, 4.2);

Марина Несстеренко – кандидат педагогічних наук, доцент (4.2);

Сергій Ковачов (4.2);

Тетяна Нечай (4.2);

Анастасія Пузина (4.2)

Рецензенти:

Ольга Ферт – доктор педагогічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка), науковий співробітник (Ганноверський університет імені Лейбніца);

Тетяна Логвиненко – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка);

Світлана Федоренко – доктор педагогічних наук, професор (Бердянський державний педагогічний університет)

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету
(протокол № 1 від 29.08.2024 року)*

Зміст, висвітлений у монографії, може не збігатися з поглядами Національного фонду досліджень України і є виключною відповідальністю Бердянського державного педагогічного університету.

*Видано за грантової підтримки
Національного фонду досліджень України*

Д44 **Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти: від теорії до практики** : монографія / О. Гуренко, Н. Цибуляк, Г. Лопатіна та ін. ; за загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора О. Гуренко ; Бердянський державний педагогічний університет. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. – 192 с.

ISBN 978-966-397-423-1

DOI 10.36059/978-966-397-423-1

Монографія «Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти: від теорії до практики» є результатом колективної наукової роботи над виконанням проєкту «Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти» за грантової підтримки Національного фонду досліджень України, спрямованого на розробку та пілотування доступного та ефективного дизайну інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти задля реалізації прав представників вразливих груп населення на здобуття якісної вищої освіти без дискримінації з урахуванням їхніх потреб і можливостей.

Книга містить приклади успішних практик та рекомендації, які можуть бути корисними як для менеджменту, так і для академічного й допоміжного персоналу закладів вищої освіти, що прагнуть покращити свої навички роботи з багатоманітними студентськими групами.

Монографія стане незамінним джерелом знань для тих, хто хоче глибше зрозуміти сутність інклюзивного підходу у вищій освіті та впроваджувати його у своїй професійній діяльності. Вона допоможе побудувати таке освітнє середовище, де кожен здобувач вищої освіти матиме рівні можливості для навчання та розвитку, відчувачи підтримку та розуміння з боку викладачів та однолітків.

УДК [378.018.54:376]-047.82

© О. Гуренко, Н. Цибуляк, Г. Лопатіна, А. Попова, Г. Мищик,
М. Несстеренко, С. Ковачов, Т. Нечай, А. Пузина, 2024
© Бердянський державний педагогічний університет, 2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
BERDYANSK STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

**DESIGN OF AN INCLUSIVE
EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF A HIGHER EDUCATION
INSTITUTION:
FROM THEORY TO PRACTICE**

Monograph

Edited by Doctor of Pedagogical Sciences, Professor O. Hurenko

UDC [378.018.54:376]-047.82
D46

Author's:

Olha Hurenko – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Preface, 1.1, 2.3, 3.1, Afterword);
Natalia Tsybuliak – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor (2.1, 2.2, 3.1, 3.3, 3.4);
Hanna Lopatina – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (1.1, 1.3, 3.2, 4.1);
Anastasiia Popova – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (1.4, 4.2);
Hanna Mytsyk – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (1.1, 1.2, 3.1, 4.2);
Maryna Nesterenko – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (4.2);
Serhii Kovachov (4.2);
Tetiana Nechai (4.2);
Anastasiia Puzyna (4.2)

Reviewers:

Olha Fert – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko National University of Lviv), Research Fellow (Leibniz University of Hannover);
Tetiana Lohvynenko – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University);
Svitlana Fedorenko – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Berdyansk State Pedagogical University)

*Recommended for printing
Academic Council of Berdyansk State Pedagogical University
(Minutes No. 1 of 29.08.2024 of the year)*

The contents of this monograph may not reflect the views of the National Research Foundation of Ukraine and are the sole responsibility of Berdyansk State Pedagogical University.

NRFU

*Published with the grant support
of the National Research Foundation of Ukraine*

D46 **Design** of an inclusive educational environment of a higher education institution: from theory to practice : monograph / O. Hurenko, N. Tsybuliak, H. Lopatina et al. ; Edited by Doctor of Pedagogical Sciences, Professor O. Hurenko ; Berdyansk State Pedagogical University. – Lviv – Torun : Liha-Pres, 2024. – 192 p.

ISBN 978-966-397-423-1

DOI 10.36059/978-966-397-423-1

The monograph “Design of an inclusive educational environment of a higher education institution: From Theory to Practice” is the result of collective scientific work on the project “Design of an Inclusive Educational Environment of a Higher Education Institution”. This project was supported by a grant from the National Research Foundation of Ukraine. It aims to develop and pilot an accessible and effective design for an inclusive educational environment in higher education institutions. The goal is to realize the rights of vulnerable groups to receive quality higher education without discrimination, taking into account their needs and capabilities.

The book contains examples of successful practices and recommendations that can be useful for both management and academic and support staff of higher education institutions seeking to improve their skills in working with diverse student groups.

The monograph will become an indispensable source of knowledge for those who want to better understand the essence of an inclusive approach to higher education and implement it in their professional activities. It will help to build an educational environment where every student has equal opportunities for learning and development, feeling supported and understood by teachers and peers.

UDC [378.018.54:376]-047.82

© O. Hurenko, N. Tsybuliak, H. Lopatina, A. Popova, H. Mytsyk,
M. Nesterenko, S. Kovachov, T. Nechai, A. Puzyna, 2024
© Berdyansk State Pedagogical University, 2024

ISBN 978-966-397-423-1